

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan **zvečer**, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne pett-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvoli frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljenstvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravljenstvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Iz državnega zborja.

Z Dunaja 21. maja. [Izv. dop.]

Poslanec Fürnkranz utemeljeval je svoj predlog, kazaje na vedno rastoče zadolževanje kmetskega stanu. Uzrok so večjidel slabe letine, toča itd. Zaradi tega je kmet primoran najemati posojila. Če je več slabih letin, se kmet iz dolgov ne more izkopati, zato pride do eksekucij, a pri teh prodavaajo se kmetska posestva pod polovično ceno. Zato je njegov predlog, da se pod najnižje postavljeno ceno ne smejo prodavati posestva, popolnem opravičen. Govornik prosi, naj se njegov predlog odda justičnemu odseku.

Formalni predlog poslanca Fürnkranza bil je vzprejet.

Zagrizeni nasprotniki ravnopravnosti in sovražniki slovenščine štajerski dr. Rechbauer, koroški vitez Moro, kranjski baron Taufferer in še nekateri čutili so potrebo, staviti interpelacijo zarad nove jezikovne naredbe ministra dr. Pržaka za upeljavo slovenščine pri sodiščih na slovenskem Štajerskem, Koroškem in Kranjskem. Ta interpelacija se glasi:

1. Smatra li Nj. ekscelence naredbo od 18. aprila t. l. br. 20513 za primerno pot, da se rešijo dvomi in pomisleni, kateri obstojejo po njegovem v seji od 10. marca t. l. storjenem izreku pri razlaganju posameznih zakonov in naredeb v smislu rednega pravosodja?

2. Na kateri način naj se vjema ta naredba z obstoječimi zakoni in večkratnimi razsodbami sodišč vseh instanc osobito pa z večkratnimi razsodbami c. kr. najvišjega sodišča in po zakonu urejenem pravosodjem, da celo z lastnimi prejšnjimi iz-

javami Nj. ekscelence gospoda vodje pravosodnega ministra.

Če bi gg. interpelanti poznali pravi duh člena XIX. državnega osnovnega zakona, pa bi koj uvideli, da je njih interpelacija ogromna bedarija.

Nekateri nemško-liberalni poslanci stavijo predlog, naj se zmeni četrti odstavek §. 28. tiskovnega zakona od 17. dec. 1862 naslednje: Resnične objave javnih razprav državnega zбора ali deželnih zborov ali posameznih v državnem ali v deželnem zboru govorjenih govorov — ne morejo biti predmet kazenskega postopanja.

Povod temu predlogu je sledeč: Nekov nemšk v Stokerau-u izhajajoč list bil je konfiskovan radi prijave viteza Schönererjevega govoru v državnem zboru. Urednik se je radi te konfiskacije pritožil. Prvo sudišče pa je konfiskacijo potrdilo in sicer na temelji tistega od liberalcev sklenjenega objektivnega postopanja. Urednik pritožil se je pri sudišču druge instance. In tudi to je konfiskacijo potrdilo. V razlogih se pravi, da se sicer poslanec zarad govoru v državnem zboru ne more subjektivno sodniško peganjati, da pa to lehko storé sudišča proti listu — objektivno, ako je razglasil govor poslanca, v katerem je kaj protizakonitega. Dvomiti nij, da je ta razsodba nova in zelo važna. Zato so se o tem važnem slučaji posvetovali vsi klub državnega zborja, da se postopa složno.

Lep zakon skrpali so „liberalni“ Nemci pod „liberalno“ vlado!

Vitez Schönerer vprašal je, zakaj se odlaže z zakonsko predlogo za borzni davek.

Poslanec grof Henrik Clam-Martinic je kot prvomestnik odseka za pristojbe takoj odgovoril to vprašanje. Rekel je, da je za to zadevo izvoljen bil pododsek. Mnenja članov tega pododseka pa so

tako navskriž, da do sedaj še nij bilo sporazumljenja. Tako je stvar prišla zopet v polen odsek in tam je vladin zastopnik izjavil, da se vlada ne strinja ni s predlogom poslanca Obreze ni s posredovalnim predlogom. Zato bode vlada na podlogi Obrezevega predloga sestavila lasten načrt zakona za borzni davek. Ta bode predložen na jesen. — Bodča seja je v ponedeljek 22. t. m.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 23. maja.

„N. Fr. Pr.“, ki vedno vše kaj povedati o razdoru med grofom **Taaffejem** in desnicu, pripoveda zopet danes v dolgih stavkih, da so velike diference med Taaffejem in Lichtensteinovo stranko in da vsled tega vlada nij gotova, da prodere carinski tarif. Zato, pravi „N. Fr. Pr.“, prizadela si je vlada vse mogoče, da pridobi klerikalce pod Lichtensteinom za se, obljudila jim je vse mogoče koncesije. Klerikalci pod vodstvom Lichtensteinovim zahtevali so razen volilne reforme in šolske novele še tretjo zahtevo, namreč da se portfelj naučnega ministra izroči drugemu, jemu prijaznejšemu možu. Grof Taaffe da je po daljšem obotavljanji obljudil, ko hitro se dobi za barona Conrada primerno mesto, da na stol naučnega ministra pokliče grofa Schönborna, zdanjega deželnega namestnika Moravske. — Koliko je na tej vesti istine, ne vemo, a želeti bi bilo vsakako, da se obistini.

V ohrskej zbornici dejal je poslanec Wolf, govoreč o notranjih razmerah Ogrske, da nastajejo v Ogrskej vsa zla vsled zatiranja narodnosti in se je izjavil, da se orientalno vprašanje more le z narodnostnim vprašanjem rešiti. Kako krivične so zdanje razmere, dokazuje najjasnejši slučaj, da se vedno odriva zakon, ki bi uravnal narodnostno vprašanje. Govornik se je dalje pritoževal, da nij nikjer visokih šol za vse narodnosti.

LISTEK.

Zabava slovanskega pevskega društva.

Dunaj, meseca maja. [Izv. dop.]

O poslednjem zabavnem večeru slovanskega pevskega društva primoran sem v dvojnem obziru obširneje pisati, nego o poslednjem. Prvič je bil vspored zabave tak, da je pod skromnim naslovom zabave bil koncert v pravem pomenu besede; drugič pa je slovenski oktet prvič nastopil pred slovenskim občinstvom, ki nij s čem si bodi zadovoljno. V obče se mora priznati, da slovensko pevsko društvo vedno in vedno in kar vidno napreduje. Društvo vedno priraščajo novi člani. Pevci tega društva pa naj uže nastopijo v majhenem ali velikem broju, vedno pojó, da jih je kar občudovati. Društvo se je, kakor je v „Slovenskem Narodu“ uže pred leti čitati bilo, v velicih dunajskih dvoranah, kakor v „Musikvereinssale“, v dvorani Bösendorferjevej in drugod merilo se z nemškimi pevskimi društvi pred strogimi kritiki nemške narodnosti; in taki večeri, taki pevski boji izpali so za slovensko pevsko društvo vedno sijajno, da, priznali so nemški kritiki temu društву zmago! Na Dunaju tudi res nij slo-

vanskega društva, ki bi si bilo več priznanja od slovanskih protivnikov priborilo, kot ravno slovensko pevsko društvo. Spominjam na nemške kritike o koncertih tega društva v Slovanom prijaznih pa tudi v raznih nemško-židovskih listih. Zato pa to društvo združuje vedno občinstvo, ki zahaja v društvo s prepričanjem, da bode večer ustrezal strogemu muziku; zato obiskuje koncerte in zabave tega društva raznih narodnostij elita; in nikdar nij odhajala nezadovoljna. V društvu je tudi v večini članov duh, ki ne more strogost za društvo više napeti; „raji nič, nego kaj srednjega“ — tako vam govorí neutrudljivi naslednik velicega in nepozabilivega Tovačovskija — sedanji pevovodja g. A. A. Buchta. Mož je strog s pevci; večkrat se mu spodnika, da je prestrog. A če je s svojimi pevci dosegel na odrui velik uspeh, če ploska nij konca ne kraja, vsak posamezen pevec veselim okom in razvnetim srecem gleda zaupljivo in zadovoljno na strogega mojstra. In kako navduševalni so taki trenotki! Sivolasi starček, mladeneč, stara mati in mladenka, vši, vši so polni hvale za izredno petje.

Tudi poslednja „zabava“ slovanskega pevskega društva nij bila navadna. Vspored raznovrsten, obširen. Ponudilo se je mnogo in tu nikdo nij zbiral, vsak je vzel vse, kajti od prve do zadnje točke iz-

velo se je vse v popolno zadovoljnostjo. S kraja bilo je sicer pomanjkanje tenoristov; basi morali so si staviti meje, a to bilo je samo pri prvem českem zboru A. Jelenovem „Vítejte nám“. Koj druga točka bili ste dve slovenski pesni dra. Gustava Ipavca „Sredi vasi“ in „Zvečer“. Pel ju je slovensk oktet, ki je ta večer prvič nastopil pred mnogim in strogim občinstvom. Prvi nastop karakterizuje vedno neko boječnost. Tudi slovensk oktet bil je s kraja nekako boječ; a ohrabril se je kmalu in pel nežni pesnici prav ubrano. Oktet je bil živahnpo pozdravljen pri nastopu in ploskalo se mu je, ko je nehal peti. Oktetu se je čestitalo od tacih strani, od katerih čestitke niso prazna fraza. Naj spregovorim še nekaj besedic o pesnih marljivih slovenskih skladateljev gg. dra. Benjamina in dra. Gustava Ipavca. Pri poslednjej velikej koncertnej besedi v cvetličnih dvoranah bila je prvega društva podarjena skladba „Kam?“ druga točka. Bariton solo pel je član dvorne opere g. Kinsky. Ta slovensk zbor hvalili so zaradi izvirnosti in vsebinini pesni primernim duhom skladbe, kar je sploh lastno skladbam obeh skladateljev. Slovensk oktet, ki ima vsako sredo v „Slovenskej Besedi“ vajo, pa posebno česti bratov Ipavčev skladbe. Tako ste prišli od Gustava pri poslednjej zabavi dve na spored, a izven

Vnanje države.

Pred malo časa še so kričali Slovanom sovražni listi, da **Srbija** podpira vstanek na jugu, zdaj pa tudi oni prinašajo vest, da se mlada kraljevina obnaša prav lojalno in ne pušča uvažati orožja tja dolj. Kopenhagenski list „National Tidende“ poroča, da se je v slednjih dneh prinцу Valdemarju Danskemu stavilo vprašanje, če bi hotel prevzeti **bolgarski** prestol. Kralj Danski obrnil se je na ruskega cara Aleksandra in ta mu je baje svetoval, naj zavrne to ponudbo.

Dublinskih morilcev nijsa še izročili pravici, vendar se uže zopet poroča, da nameravajo Fenieri napasti glavni stan prostovoljne vojske v Plymouthu, da se polaste tam nakopičenega orožja. Sploh je v Irskej velika opozicija proti novemu posilnemu zakonu in celo irski sodniki so se v četrtek pri posvetovanji v Dublinu ostro izrekli proti temu zakonu. Isti dan imela je tudi skrajna irska stranka pod predsedstvom Parnellovim sejo in sklenila je jednoglasno resolucijo, v katerej je novi posilni zakon označila samosiljem, katerega irski narod nij zaslužil. Ta zakon ne bode preprečil po mislih Ircev umorov, pač pa bode prouročil, da bodo razmere med Angleško in irskim narodom še boj napete.

Kakor znano je **nemškega** državnega zbornika komisija za posvetovanje o monopolu tabaka zavrgla vse paragafe. Kako se bode godilo tej predlogi v državnem zboru? Vlada se je baje odločila, če državni zbor zavrže monopol tabaka, da bode potem tudi odstopila od obdachenja narejevanja tabaka. Tudi o povišanji zdanjega davka na tabak ne bode potem govora.

Pred kratkim so nekateri listi prinesli vest, da je **papež** bolan in da bode moral zapustiti Rim. „British Medical Journal“ čuti se poklicanega svetu oznaniti, da ne bode papež zaradi bolezni zapustil Rima. „V zadnjem trenutku počuti se vendar popolnem dobro, ne hira na nobene organične napaki in prenaša zrak v Vatikanu in v okolicu danes ravno tako dobro, kakor na dan izvolitve papežem.“

Poročila iz **Egipta** se glase, da je Khedive svojo popolno avtoritetoto zopet dobil in da se trudi, da razmere spravi zopet v pravi tir. Misli se, da bosta Francija in Anglija svoje ladije nazaj potegnili in Khedivu prepustili popolnem prosto roko.

Dopisi.

Iz Borovnice 22. maja. [Izviren dopis.] (Nov župnik in kmetijski shod.) Dve reči naj Vam danes poročam iz naših krajev! V prvo, da 9. t. m. došel je k nam nov župnik, gospod Ivan Oblak. Za sprejem njegov delale so se do stojne priprave, postavilo se je več lepih slavolokov s slovenskimi napisimi in pa mlajev, ali žalibog! — dež, ki je ta dan neprenehoma bil, skazil nam je večji del našega veselja, katero smo pokazati hoteli novemu gospodu. A storilo se je, kar se je dalo storiti: občinstva se je prav mnogo sešlo, učiteljstvo je z mladino stopilo dohajajočemu gospodu nasproti, a šolarica poklonila mu je po primernem nagovoru šopek cvetja. Se ve, da se je tudi zvonilo in streljalo.

Sporeda pel je oktet v zabavnem delu „Kje so moje rožice“ od dra. Gustava Ipavca, katero sem pred več nego 10. leti prvkrat prelepo slišal peti dve Ipavčevi gospici v čitalnici v Laškem trgu in tudi več pesnij dra. Benjamina Ipavca. — Gospod A. A. Buchta pel je lastno skladbo „Duch Januv“. To vam je veličastna kompozicija! Buchte mogočen bariton, razvjetost njegovo občudovali so obče. Hvale tudi nij bilo ne konca ne kraja. Zbor Fr. Vogla „Cikani“, v katerem je tenor solo pel g. Ignacij Mlčoch, izvel se je vrlo dobro. Ravno tako A. Nedvđova „Moja rožica“, pl. Zajca „Davorija“, Vogla „Stará pisen o opilých“ in Geneé-jev „Karneval Benatsky“, kojega je v česki jezik preložil g. Kalandru.

Gospica Ana Hradilova nastopila je v slovenskem pevskem društvu tretjič. To je opomnje vredno! Pela je Harkovskijev „Na měsíček“ in Bradskejevo „Zastaveničko“. Tudi zdaj pela je obe pesni prekrasno. Ta milodoneč, svež glas sega ti v srce, občudovati moraš njen čist izgovor češčine, dramatično živahnost, fino nuančiranje. Ako bode gospica Hradilova svoj pot tako nadaljevala, prorokovati jej je lepo bodočnost. Tudi v zabavnem delu pela je dve česki narodni pesni. Hvali, plosku, burinemu odobravanju nij hotelo biti konec. Vse občin-

Novi gospod župnik bil je ganen od veselja, a tudi na nas napravil je prav prijetne utise! V nedeljo po tem bil je slovesno umeščen! — K nastopu te nove službe želimo gospodu župniku obilnih vspehov v vseh ozirih! Uže zdaj nas pa veseli zabeležiti, da je tudi gospodu Ivanu Oblaku materini, slovenski jezik prvi, da je v tem smislu naročil si novih matic in drugih župnijskih knjig ter vanje upeljal slovenščino kot uradni jezik. Za tega delj zdi se nam posebno upravičena náda in upanje, da bode novi naš gospod župnik svoje župljane tudi v izpolnovanji domovinskih in narodnih dolžnosti budil, učil in vodil! V to ime na mnogaja leta, gospod župnik!

Včeraj popoldne pa je v šolskej sobi govoril dež. popotni učitelj gospod E. Kramar o kmetijskih stvareh. Zbral se prav mnogo naših občanov, a tudi več gospodov z Vrhniko in nekaj mož iz Preserske fare, tako da je bila soba prav polna; več ko še jedenkrat toliko, ki bi radi poslušali, moralo jih je ostati zunaj. To je očitno znamenje, da naš kmet se rad da podučiti, samo treba mu jato prave prilike in prave besede. Pri nas posebej nij bilo treba vabiti in priganjati, uže blagovoljno oznanilo z léce v cerkvi je bilo dovolj, da jih je toliko prišlo k temu predavanju ali se ga vsaj zaželelo. Se ve da, ko bi hoteli našega „župana“ k tacim stvarem privabiti, treba bi bilo par volov, da ga zvlečejo!

Uboga občina in sramota za njo, da ima tacega župana!

Iz Reke 18. maja [Izv. dop.] Naši nasprotniki Nemci in Magjari se kako radi zadirajo pri vsej zgodi na Slovane in njih stanje; iz male slabe lastnosti, katero ima naš kakor vsi drugi narodje, naredi največjega slona in potem trobijo v svet, da smo surov, neizobražen narod. Ali ako bi bil te dni, ko je Reka sprejela svoje brate Magjare iz Stolnega Belgrada (Stuhlweissenburg) nepristranski opazovalec tukaj, morsl bi nehoté zaklicati: „O, vi omikanci, kateri vidite pezdir v očesu Slovana, ozrite se malo na se, iztrebite poprej bruno iz svojega očesa, potem pezdir iz očesa Slovana.“

V nedeljo 14. t. m. pripeljali so se iz Magjarske, „aus dem Lande der Wunder“, s svojo cigansko godbo, kakor je tukajšnji list pisal, najučeneje in izobražene glave — bratje magjaronskih Ročanov preko Kranjske na kolodvor. Reka sprejela jih je z največjo sijajnostjo, vse je bilo v magjarskih zastavah, katere so dan poprej nosili najeti sluge po hišah, da jih morajo obesiti na okna. Nekateri posestniki, katerim še nij ugasnila narodna zavest slovenska, umaknili so se iz mesta, znajoči, da znati junaki in njih baratomi-Fiumani okna pobijati, kar so pri mnogih zgodah uže na najružniji način pokazali. Nezaslišana je istina, da je moral

stvo je prav začarano v pozemskega angelja! To je res slavček slovenskega pevskega društva!

Član dvorne opere g. Toms igral je na „Coronet à piston“ Varlamovo rusko „Vernjet sja“ s temu umetniku privajeno umetnostjo. To je bila izvirna ruska melodija, karakterizirajoča ves ruski značaj. Ta energija, burna živahnost in zopet otožnost, ki opleta srce ter navdajo dušo z dvomi. A dvomi se kmalu razpodé. Sigurne nade, žareče iskrice prešnejo vso notranjost. Po viharnej pohvali je umetnik koncertno piečo igral v drugič. Hanaški kvartet (gg. Mlčoch, Danček, Stantejski in Jahoda) pel je dve točki: „Pesem mornara“ od Titla in Simandlovo „Josefinka“ vse hvale vredno. Najbolj dopadala se je poslednja zaradi izredne originalnosti. Pesen morali so peti v drugič. Vspored je obsegal 10 točk, izmej teh brojile so 4 po dve pieči.

V zabavnem delu bili so gospica Hradilova, ki je pela dve pesni, banaški kvartet in slovenski oktet predmet ovacij. Poslednji pel je več slovenskih zborov ter bil često burnim ploskom pohvaljen. Vršile so se napitnice. Predsednik društva g. dr. Lenoch napisil je gospici Hradilovi, g. Tomsu, g. Buchti, kot slovenskim umetnikom na glasbenem polju. Stopr ob 2. uri po polnoči razšlo se je društvo veselo na spomin res lepega, nepozabljevrega večera. R. Pukl.

hrvatski polk Jelačičev s svojimi častniki ves čas magjarskega boravka, to je tri dni od nedelje do vtorika popoludne ostati v vojašnici v takozvanem kasarnem zaporu. Dve noči spali so z vso opravo pripravljeni, ako bi bilo treba mirit in branit plemeniti narod, da ga kateri ne razzali. Magjari in vsi njih pristaši dobro znajo, da nij prav, kar počenjajo na Reki, za to se bojé, da ne bi vzklopela kri in . . .

Popoludne istega dne ob 2. uri bil je velikansk banket v novo zidanem izložiči, katerega so priredili meščani za 800 gld.; tukaj se je vpilo in kričalo ter pilo, da so nekateri začeli klicati tistega svetnika, česar ime začenja s črko U, in bili s poslomljennimi nogami prineseni domov.

Ultramagjaronsko društvo rokodelcev (società dei artieri) priredilo jim je ples in veliko večerjo — ali kako so se zabavali, lehko si vsak sam misli, ako vé, da Rečani ne znajo magjarskega, ti pa ne italijanskega jezika, — kimali so kakor glumci v nekdanjih mimičnih igrah. Kak duh je vel mej temi ljudmi, kaže naslednji dogodek: Neka gospodičina, katera je prišla z drugim radovednim ljudstvom gledat junaške goste, imela je slučajno modro-beli robec z rudečim šopkom rožic za vratom, ljudstvo navalni na njo, ter jo prisili, da je morala odstraniti to nedolžno znamenje hrvatske trobojnlice.

Na Reki, v hrvatskem mestu, zabranjeno je pri vsakej zgori pokazati slovansko srce, a temu so mnogo krivi domačini, kateri se sicer zavedajo svoje hrvatske narodnosti, ali se premalo brigajo za to. Mesto da bi pokazali: tukaj je hrvatska zemlja, ker „od nekdaj stanuje uže tukaj moj rod, če vé kdo za drugega, naj reče od kod,“ dado se zavesti onej znanej prislovici: Extra Hungariam non est vita, et si est vita, non est vita. Ako tožiš na žalostne razmere glede narodne zvesti, odgovori se ti: e cosa mi vuol patria — Eviva la Spagna, dove si magna“.

Domače stvari.

— (Kranjsko deputacijo) obstoječo iz gg. deželnega glavarja grofa Thurna, barona Apfaltrerna, dr. Poklukarja in hranilničnega predsednika A. Dreota sprejel je presvitli cesar v avdijenci včeraj dopoludne ob 10. uri posebno milostljivo, izrazil svoje izredno veselo zadovoljstvo o namerjanej patrijotičnej svečanosti ter zagotovil svojo osobno Najvišjo udeležbo pri tej slavnosti prepričaje deputaciji, da v sporazumljenji z vladom določi čas. Presvitli cesar odobril je tudi stavbo deželnega muzeja pod imenom Rudolfinum in počastil vse štiri člane deputacije z ogovori o gospodarskih razmerah dežele.

— (Veselica v Šiški.) Pri celodnevnej ljudskej veselici 4. junija na „Koslerjevem vrtu“,

NOV.

(Spisal I. Turgenjev, preložil M. Málövra)

Druga knjiga.

XVI.

(Konec.)

Mažurina začela je zevati . . . in Paklin je čutil, da mora razgovor na kaj drugega navesti.

„Vi mi pa še vedno nijste povedali,“ obrnil se je k njej, „kje ste ves ta čas bili, kdaj ste prišli, kaj delate in na kakšen način ste postali Italijanka; potem, zakaj . . .“

„To vas vse vkupe nič ne briga,“ segla mu je Mažurina v besedo, „to ne gre v našo stroko.“

Paklina spravile so te besede v veliko stisko in da bi to zakril, se je kratko in prisiljeno nasmijal.

„Kakor vas je volja,“ rekел je na to, „znam, da sem v očeh nove generacije — mož zastarelih nazorov; in res . . . jaz pripadam tistim . . .“ Tega stavka nij končal. „Tu je Snandulija s čajem. Izvolute se poslužiti in slušajte . . . morda je v mojih besedah kaj, kar vas zanimati utegne.“

Mažurina nalila si je kozarec, ter začela po ruske običaji sladkor jesti in čaj nanj piti.

Paklin nasmijal se je glasno.

„Dobro, da tu nij policije, da bi ta videla,

katero priredi Šišenska čitalnica s sodelovanjem moškega zborna ljubljanske in moškega zborna Št. Viške čitalnice v korist „Narodnemu domu“, svirala bode vojaška godba pešpolka „Veliki knez Mihael“ zjutraj od $\frac{1}{2}$. 10. do $\frac{1}{2}$. 1. ure in popoludne od 3. ure dñe. Obseg veselici bo: nagovor, godba, kegljanje na dobitke, petje, loterija, igre za mladež, ples in umetni ogenj. Podrobnostni program se priobči prihodnje.

— (Vojaška godba) svira jutri popoludne ob 6. uri pod Tivoli. Program: 1. Jovanovič-marš. 2. Ouvertura k operi Albin. 3. Valček (Strauss). 4. Začetno dejanje iz opere „Filemon in Baucis“. 5. Cavatina iz opere „Seviljski brivec“. 6. „Turška straža“. 7. Polka française.

— (Na Vrhniku) snuje tamošnja vrla čitalnica veliko narodno veselico v korist „Narodnemu domu“ za praznik sv. Trojice, kadar bode ob jednem pri podružnici „sv. Trojice“ nad Vrhniko velik cerkven shod. Srečen vspeh!

— (Dvajsetletnica društva „Kolo“) v Zagrebu vršila se bode po naslednjem sporedu: V soboto 27. maja: Prihod in sprejem gostov; serenada; pevski večer v slavnostnej zgradbi. — V nedeljo 28. maja: Sprejem ta dan došlih gostov; ob 10. uri dopoludne slovesni vhod od kolodvora skozi Ilico; ob 11. uri slovesna maša na Jelačičevem trgu v baš v ta namen priredjenem šatoru. Po maši blagoslavljajo se zastave vseh društav. Člani odbora gospic prevzamó posel družic. O 3. uri popoludne ljudska veselica v Maksimiru, kjer pevajo vsa pevska društva vkupe in posamezno, ljubljanski in zagrebški „Sokol“ pa telovadita pred občinstvom. Zvečer umetni ogenj. Povrat v mesto s spremlejanjem godbe in baklažev; komers in eventuelno plesni venček v slavnostnej zgradbi. V ponedeljek 29. maja ob $\frac{1}{2}$. 12. uri: Matiné, veliki koncert s sodelovanjem 600 pevcev in 70 muzikantov, ob 3. uri popoludne slavnostni banket; zvečer koncert in plesni venček.

— (Uboj.) Zadnjo nedeljo stepli so se v Rudniku pri nekej svatbi fantje. Hlapec rudniškega učitelja dobil je z motiko po glavi, da se je takoj zgrudil in bil mrtev. Udaril ga je baje 42 let stari Drageljnov Janez. Več fantov so žandarji uže ujeli, nekaj jih še iščejo. Ubiti hlapec stopil je še le pred par dnevi v službo.

— (Iz Chicaga) dobili smo danes v 6. dan t. m. oddano dopisnico: Tu bivajoči Slovenci kličemo svojemu zmagajočemu narodu najsrčnejši „Živio“! Tako naprej! zbirajte in volite vedno može, kakor: Zarnik, Mošè, Grasselli, Horak, Kušar, Hribar itd., da s tem potrdite in kažete nasprotnikom, da: hrast se omaje in hrib, zvestoba Slovence ne gane. Na zdravje! Slovenci države Illinois.

kako pije italijanska grofinja čaj . . . kako se uže zovete.“

„Rocca di Santo Fiume!“ odgovorila je mirno Mažurina.

„Rocca di Santo Fiume!“ ponavljal je Paklin, „in pije tako čaj. To je vrlo neverjetno. Policija bi sumničila o resnici teh besed.“

„Na meji,“ rekla je Mažurina, „prišel je nekdo uniformiran in mi jel uganjati razne sitnosti. Ko sem izgubila potrežljivost, mu dobro po ruski povem: „Čuješ ti, pusti me v miru!“

„No in on?“

„Pobrusil je hitro pete!“

„Bravo!“ vzklknil je Paklin. „Glejte to konteso! No še jeden kozarec! — Toda kaj sem vam hotel reči: Vi ste se prej o Solominu nekako čudno izjavili. — Veste pa, kaj vam morem reči? Baš takšni ljudje so pravi! Iz začetka ne pojmi jih človek povsem — ti pa — so jedino pravi in — nji hova je bodočnost. Oni niso nobeni junaki, niti „delavniški junaki“, o katerih je neki Anglež ali Amerikanec spisal celo knjigo; ali to so močni stebri narodovi. Zdaj je le takšnih treba! Samo premislite malo o tem Solominu: pameten ko dan in zdrav ko riba; nij li to čudno! Kako je pa do zdaj pri nas na Ruskem bilo: človek, ki ima srce in je samosvesten, bil je vedno bolehen! — Solomin pa, ako pa tudi njegovo srce

— (Trojčki.) Pretečeni teeden povrgla je krava v Podgorji pri Kamniku trojčke. Dva teleta ostala sta živa, jedno pa je poginilo v 24. urah. Krava, ki je last Antonia Rozmana po domače „Smole“ imenovanega, stara je še le pet let, a imela je uže šestero telet.

— (Iz Reke) se nam piše: V noči od 16. na 17. t. m. uničil je ogenj v pisarnici trgovca „Steinacker“ več pisem, trgovinskih knjig in menjic — misli se, da se je začgal s smodko, — ki je tleča pustila se na mizi mej papirjem.

— („Slovenskega Pravnika“) ravnokar izšla 5. štev. prinaša: Justičnega ministra ukaz na prezidij graške nadsodnije od 18. aprila 1882, štev. 20513. — Nezakonska mati nij opravičena pri nezakonskem očetu povračila alimentacijskih stroškov pro praetorito zahtevati, če ne dokaže, da je te stroške samo iz namena izdaval, da bi pozneje nezakonskega očeta za povračilo pozvala. — K §. 37. jurisdikcijske norme. — Motenje v mirnej posesti. — K pojmu krive prisegi. — O interpretaciji pogodbe. — O izvršitvi pruskih razsodb v Avstriji. — Proti devastaciji zastavljenih zemljišč. — Kako se je obnašati občinskim predstojnikom, če se je v občini prikazala živinska kuga. — O prošnji za pregledanje zakona zadržkov. — Pravni običaji v Slovencih. — O pravnej terminologiji. — Raznosti. — To je veliko in zanimljivega blaga.

— (Banka „Slavija“.) Iz ravnokar prislonega nam letnega poročila banke „Slavije“ posnemamo naslednje številke: Leta 1881 znašali so skupni dohodki zavarovalnin in obresti 1,789.159 gl. 54 kr., skupni znesek pa 865.412 gld. 11 kr. Rezervni fondi znašali so dne 31. decembra 1881 5,303.547 gld. 65 kr., efektivno premoženje bankino pa 4,912.082 gld. 22 kr. tedaj za 478.704 gl. 48 kr. več ko koncem leta 1880. — To premoženje bilo je vloženo takole: 2,351.623 gld. 18 kr. v vrednostnih papirjih, 276.374 gld. 12 kr. v posojilnicah, 663.221 gld. 49 kr. v posojilih na zemljišča, 174.144 gld. 41 kr. v posojilih na lastne pote, 758.279 gld. 65 kr. v posojilih na osobni kredit uradnikom in penzionistom, 3300 gld. v posojilih na menjice, 520.518 gld. 07 kr. v vrednosti lastnih hiš, ostalo pa je bilo v gotovini v blagajnicah. Za terjati imela je banka pri členih za neplačano zavarovalnino 322.637 gld. 02 kr., pri zastopnikih pa 305.331 gld. 99 kr.; a kako je previdna glede svojih terjatev, dokazuje to, da imajo glavni in okrajni zastopniki pri njej deponiranih kavcij v gotovini 106.929 gld. 40 kr. — Glavna blagajnica prejela je leta 1881 145.310 poštih nakaznic za 1,398.549 gld. 09 kr., tedaj povprečno vsak dan 400 nakaznic. Ako omenimo konečno še,

da je banka v 12 letih svojega obstanka plačala za škode 6,326.305 gld. 77 kr., posneli smo v kratkem vse važnejše številke iz omenjenega letnega sporočila in veseli nas, da moremo konstatirati od leta do leta veči in sijajnejši napredok tega velicega slovanskega denarnega zavoda, ki naj bode slovenskemu občinstvu najtopleje priporočen.

Razne vesti.

* († Josip Černoch,) urednik in utemeljitelj političnega brnskega lista „Našinec“, umrl je dn. 18. t. m. po kratkej a mučnej bolezni v 44. letu svoje starosti. Česka izgubi v njem redki značaj, spretnega novinarja in požrtvovalnega rodoljuba, ki je z jeklenim peresom branil pravice naroda svojega. Uredništvo „Našinca“ prevzel je g. R. Vacek.

* (Mejnarodni literarni kongres) odprt se je 21. t. m. v Rimu. Udeležba iz vseh krajev je velika.

* (Žalostne številke.) Po uradnem poročilu je v Avstriji 20.094 slepcov, 28.958 mutcev, 13.146 blaznih in 32.413 slaboumnih. Najmenj mutcev ima Trst, največ blaznih je iz mest, največ slaboumnih pa biva v nemških planinskih deželah.

* (Cena petroleja) se je v Novem Yorku znižala jako izdeleno (na 65), ker so našli v Pensilvaniji nov vrelec, ki daje po tisoč sodov petroleja na dan.

* (Nov otok) dvignil se je, kakor poroča Pol. Corr. s Carigrada mej Kerpo in Herpekom iz morja. Na otoku Skarpanto čutili so v isti dan 17. t. m. precejšen potres, ki pa nij škodoval znatno.

* (Koliko ljudi žganje pomori.) Na Angleškem se jih šteje na leto 50.000, meji temi 12.000 ženskih; na Nemškem 40.000, na Ruskem 10.000, v Belgiji 4000, na Francoskem 1500; v Ameriki je žganje ugonobilo v osmih letih 300.000 osob.

* (Vas brez možakov.) Iz vasi Czibar v Zemplinskem komitatu izselilo se je pred kratkim 87 možakov in mladeničev v Ameriko. Jedini možaki v vaši so župnik, židovski kantor in nek onemogel starček.

* (Skrben oča.) Jako bogat posestnik Wisconsina, Sewyer, pozval je k sebi necega dne obe svoji hčeri ter jima rekel: „Znano je vama, da je vajin oče bogat človek, a znata tudi, da veliko bogastvo rado dobi peruti ter odfrči. Jaz bi tedaj bil najsrečnejši oča, ako bi znal, da se nij batil za vajino bodočnost in da si znata sami našiti obleko in skuhati jed, ako bi jaz obubožal.“ Mladi deklici sta slušali svojega očeta ter sta za nekoliko časa pozvali roditelje in nekaj hišnih prijateljev na obed, kateri sta sami pripravili in bili sta oblečeni v prosti, a ukusno obleko, katero sta sami zgotovili. Srečni oča in milijonar je bil tako ganen, da je vsakej hčeri daroval 25.000 dolarjev. To se glasi sicer nekako amerikansko, a priporočali bi to dogodbi vendar tudi našim gospicam v preudarek.

* (Pes k smrti obsojen.) Nek pes je v vasi na Ogrskem mnogo perutnine podavil in vaščani so ga zaradi tega tožili notarju. Ta modrijan je psa

ista bolezen ko nas, ako tudi on sovraži, kar sovražimo mi, njemu dado vsaj živci miru in celo telo mu uboga . . . to je mož! Mislite le: človek poln idealov — in tako malobesen; izobražen — in iz naroda; priprost in prebrisani . . . Kaj hočete več?!!“

„Ne glej na to,“ nadaljeval je Paklin vedno bolj ognjeno, akopram ga Mažurina uže zdavno nij poslušala — „ne glejte na to, da so zdaj v nas na Ruskem razne stranke: slavofilni in vladini ljudje, jednostavni in dvogubni generali, epikurejci in opice, da celo posebneži; — jaz poznal sem neko ženo, Kavronija Puiščov se je zvala, ki je zagotavljala, da je legitimistica in da budem, kadar umrje, če jo se cirati damo, v nje srci našli upisano ime Henrika Petega . . . In to v srci Kavronije Puiščovke!“

„Ne glejte na to, draga moja, nego zapomnite si, da jedino pravi pot je tisti, po katerem hodijo ljudje, kakor je Solomin! Zapomnite si, kdaj sem vam to rekel — v zimi 1870, baš ko misli Nemčija uničiti Francijo! . . .“

„Sila Siluška,“ oglasila se je za Paklinom grbasta Snandulija, „v svojih opazkah pozabil si bodočnosti naše vere in nje vpliv . . . Gospica Mažurina,“ dodala je tiho, „te še niti ne posluša . . . ponudi jej zopet malo čaja.“

Paklin se je osvestil.

„Ah da, moja draga, ne bi li morda . . .“

Mažurina uprla je tamne svoje oči vanj in rekle:

„Prositi sem vas hotela, če nijmate morda kakšno pismo po Neždanovu pisano — ali celo njeovo fotografijo?“

„Fotografija je jedna tu, in prav dobra je. — Dovolite, da jo poiščem.“

Začel je po miznici iskat, Snandulija pristopila je pa k Mažurini in jej sočutno roko stisnila.

„Evo je!“ vzklknil je Paklin in jej dal sliko. Ona je niti pogledala nij, se tudi zahvalila nij, nego jo le hitro v žep vtaknila, ter povsem zarudela.

„Ali uže greste?“ vprašal je Paklin. — „Recite mi vsaj, kje stanujete.“

„Kjer je kaj prostora.“

„Razumem, vi nečete, da bi jaz to znal. A to mi vsaj recite: delate li še za Vasilija Nikolajeviča?“

„Kaj to vas briga?“

„Ali morda za kacega Sidor Sidoriča?“

Mažurina nij ničesar odgovorila.

„Ali za kakšnega „Brezimene?“

„Mogoče,“ rekla je Mažurina in vrata za seboj zaprla. Dolgo stal je Paklin pred zaprtimi vratmi in napisled vzdihnil:

„Brezimena Rusija!“

obsodil k smrti na vešala in obsodba se je zunaj pokopališča točno izvršila.

(Koliko se izda za trdnjave.) V zadnjih desetih letih je potrosila Italija za trdnjave 210 milijonov lir. Francoska je porabila od leta 1872. do 1879. 400 milijenov frankov in pozneje še 30,800.000 frankov; v letu 1882. zazidala zopet 70 milijonov. Avstrija je porabila od leta 1870. jeden milijon za Krakovo, 1,975.000 gold. za trdnjave pri Přemislusu, 900.000 za Komoran, potem večje svote za trdnjave na Tirolskem, Erdeljskem in Jadrenskem morju; konec leta 1880. se je dovolilo 13 milijonov gld. in sicer 8 1/2 milijona za trdnjave v Galiciji, 4 milijone v Puli, ostalo pa za južno Tirolsko. Nemčija je izdala od leta 1873. okolo 400 milijonov mark za jednak namen.

Darila za „Národní dom“.

Prenesek . . .	1664	gld. — kr.
G. Strnad Matija, župnik v Ljubnem na Štajerskem	5	— "
G. Karol Hofer, župnik in zastopnik banke „Slavije“ v Čateži s pristavkom, da daje še dve leti po jednaki ali še višji vsoti .	18	" 69 "
Čisti dohodek koncerta na Štemarjih v Luki .	18	" — "
Za dve propani pušici	2	" — "
G. baron J. Marenzi v Materiji	5	" — "
G. Ivan Benedikt, župnik in J. Zupančič, posestnik v Materiji, pri taroku na brala .	5	" — "
Pri svatbi gospe Ančike Sošič-Hrovatične dne 16. t. m. na Općinah nabranih Vesela družba v Dutovljah	2	" 60 "
G. Fran Hmeljak v Lokavci	1	" 12 "
G. Fidelij Okoren, vikarij v Lokavci	10	" — "
Iz pušice v gostilni ljubljanske čitalnice G. J. Šuman, c. kr. profesor na Dunaju, kot prvi donesek	10	" — "
G. Andrej Jamar na Fužinah	2	" — "
G. Anton Žuža, častni korar in dekan v Laškem trgu	20	" — "
Iz pušice v kavarni „Merkur“	8	" 25 "
Iz pušice v Kavčičevi gostilni v Gradišči G. Fran Žlindra, zastopnik „Slavije“ v Velikih Laščah	3	" 20 "
Vesela družba v gostilni M. Šemerlovi v Dol. Logatci	—	" 20 "
Vkupe	8	" — "
	1802	gld. 56 kr.

Umrli so v Ljubljani:

19. maja: Neža Ščinkovec, strežnica, 67 let, sv. Petra cesta št. 25, za sprijenjem drobu. — Janez Gričar, gozdni čuvaj, zdaj kaznene, 46 let, Ulice na grad št. 12, za jetiko. 21. maja: Alojzij Suštarč, žandarmerijskega vodje sin, 2 leti, Marije Terezije cesta št. 6, za osepmicami. — Alfred Gaudia, gozdarjev sin, 5 mes., Dunajska cesta št. 8, za osepmicami. 22. maja: Janez Borštner, delavke sin, 4 leta, Poljanska cesta št. 18, za vrožico. V deželnej bolnici: 19. maja: Neža Bajzel, gostija, 56 let, za rakom na jetrih. — Marija Srimšek, gostija, 66 let, za vodenico. — Marjeta Zore, dñinarica, 38 let, za blaznostjo.

Št. 7971. (339—1)

Košnja v najem.

Vtorek dné 30. t. m. dopoludne ob 9. uri se bode košnja mestnih senožetij ob zagrebškej velikej cesti pod Rakovnikom, pri konjaču v Trnovem in pri kolezijskem mlinu po očitnej dražbi kosoma za leto 1882. v najem oddala.

Očitna dražba se prične ob 9. uri dopoludne na senožeti pod Rakovnikom, kamor se najemniki vabijo.

Mestni magistrat v Ljubljani,
dné 22. maja 1882.
Župana namestnik: Jera s.

Tajci:

22. maja: Smole iz Mariobra. — Pri Slonu: Smole iz Mariobra. — Ryva iz Gradea. — Cvetkovič iz Trsta. — Po-greba. — Zenevovich iz Trsta. — Po-lainer, Suchenek z Dunaja. — Krausz z Dunaja. — Kaltenegger, Hanak, Kornfeld z Brna. — Jung iz Berolina. — Verderber iz Kočevja. — novski iz Gorice. — Kielman z Dunaja.

„THE GRESHAM“, zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Filijala za Avstrijo:

Dunaj, Giselastrasse št. 1, v hiši društva.

Filijala za Ogrsko:

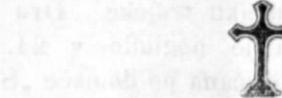
Pešta, Franz-Josefsplatz 5, v hiši društva.

Društvena aktiva
Letni dohodki na premijah in obrestih dné 30. junija 1881
Izplačitve zavarovalnim in rent in zakupnim itd. za obstanka dru-

štva (1848) več kot
V slednjej dvanajstmesecnej poslovalnej perijodi vložilo se je pri društvu za ponudb, vsled česar znaša skupni znesek v slednjih 28 letih na vloženih ponudbah več kot

Prospekti in druga razjasnila daje

Glavna agentura v Ljubljani, na Tržaškej cesti št. 3, II. nadstropje
pri Val. Zeschkotu. (118—4)

Karol Hinterlechner, čevljarski mojster, naznana v svojem in v imenu svojih nedoletnih otrok, **Karola in Hugona**, kakor tudi v imenu drugih sorodnikov, silno žalo vest, da je njega iskreno ljubljena soprga, oziroma mati, gospa

Karolina Hinterlechner, roj. Hasak,

danes ob 8. uru v jutro, po kratkej a mučnej bolezni, oskrbljena s sv. zakramenti za umirajoče, v 33. letu svoje starosti v Gospodu zaspala.

Truplo drage umrle bode se danes 23. t. m. ob 3. uri p. poludne preneslo v mrtvašnico pri sv. Kristoforu in v četrtek dné 25. t. m. ob 7. uri popoludne se bode pokopal.

Sv. črne maše se bodo brale v mestnej cerkvi sv. Jakoba. (340)

Draga umrla priporoča se blagemu spominu.

V Ljubljani, dné 23. maja 1882.

Pri rudarskem ravnateljstvu Trboveljske premogove družbe v Alboni sprejme se v stalno delo okolo

80 dninarskih sekacev,

ki niso čez 40 let stari, zdravi, marljivi in imajo redne legitimacijske papirje. (331—1)

L. EHRWERTH,
zobni zdravnik, v Gosposkih ulicah št. I,

ordinira v vseh

zobnih boleznih

in postavlja zdaj

umetalne zobe in zobovje

dobro in brez bolečin. (77—30)

Dunajska borza

dné 23. maja.

Papirna renta	76	gld. 50	kr.
Srebrna renta	77	" 05	"
Zlata renta	94	" 20	"
1860 državno pesojilo	130	" 75	"
Akcije narodne banke	826	" —	"
Kreditne akcije	344	" 10	"
London	119	" 90	"
Srebro	—	" —	"
Napol.	9	" 50	"
C. kr. cekini	5	" 65	"
Državne marke	58	" 55	"
4% državne srečke iz l. 1854	250	gld. 119	" 75
Državne srečke iz l. 1864	100	" 174	" 50
4% avstr. zlata renta, davka prosta	94	" 20	"
Ogrska zlata renta 6%	119	" 85	"
" " 4%	89	" 20	"
" papirna renta 5%	86	" 85	"

5% štajerske zemljije, odvez. oblig. 104 " —
Dunava reg. srečke 5% 100 gld. 114 " —
Zemlj. obč. avstr. 4% zlati zast. listi 119 " 30
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice 99 " —
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice 106 " 50

Vabilo k udeležitvi

dobitnih šans velike, od hamburškega mesta garantovane denarne loterije, v katerej se mora

8 milijonov 940.275 mark

v teku nekaj mesecev **gotovo** dobiti.

Novi, v 7 oddelkov urejeni igralni načrt ima mej 93.500 loži **47.600 dobitk**, in sicer oziroma

400.000 drž. mark,

posebno pa

1	dob. à mark	250.000	3	dob. à mark	8000
1	" "	150.000	3	" "	6000
1	" "	100.000	54	" "	5000
1	" "	60.000	5	" "	4000
1	" "	50.000	108	" "	3000
2	" "	40.000	264	" "	2000
3	" "	30.000	10	" "	1500
4	" "	25.000	3	" "	1200
2	" "	20.000	530	" "	1000
2	" "	15.000	1073	" "	500
1	" "	12.000	101	" "	300
24	" "	10.000	27069	" "	145
				itd.	

Zrebanje dobitk je po načrtu uradno določeno.

Za prihodnje prvo zrebanje dobitk te velike denarne loterije v lja celi orig. loz le 6 mark, ali gl. 3.50 avstr. bank. pol. orig. loza le 3 marke, ali " 1.75 " četr. orig. loza le 11/4 marke, ali kr. 90 ter se ti od države garantovani originalni lozi proti poslovnim srečam v gotovini ali po nakaznici, ali pa proti povzetju zneska v najoddaljenejše kraje franko razpoljajo. Manjše sreče morejo se pripisati tudi v pisnih markah.

Hiša Steindecker je v kratkem času svojim interesentom izplačala **velike dobitke** po mark 125.000, 80.000, več po 30.000, 20.000, 10.000 itd. in je s tem pripomogla k sreči mnogih vrstnih rodbin.

Uloge so v primerji velikim dobitkom jako niznate ter se mora le priporočati, da se jedenkrat sreča poskus.

Vsak udeleženec dobi pri naročbi uradni načrt, iz katerega se razvida razdeljenje dobitkov in dotičnih razredov, kakor tudi uloge, in po vzdiganju dobitk oficjalni listek vzdignenih številk.

Dobiti se izplačujejo točno pod državnim portretom ter se morejo na direktno vposlanje ali na željo interesentov z mojimi zvezami na vseh večjih tržiščih Avstrije izplačati.

Naročila naj se povratno in vsakako

pred 31. majem t. l.
zaupno pošljejo na **trdno staro tvrdko**

Josef Steindecker,

Bank & Wechselgeschäft, Hamburg.

P. S. Hiša Josef Steindecker — poznata kot solidna in reelna — ne potrebuje posebnih reklam; te zato izostanejo, na kar se čestito občinstvo opozarja. (258—6)

Lekarja Nussbaumer-ja

z d r a v s t v e n a v i n a.